

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

ĐINH TIẾN MẠNH

**ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ SỬ DỤNG ĐẤT SẢN XUẤT
NÔNG NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN CHI LĂNG,
TỈNH LẠNG SƠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Thái Nguyên - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

ĐINH TIẾN MẠNH

**ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ SỬ DỤNG ĐẤT SẢN XUẤT
NÔNG NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN CHI LĂNG,
TỈNH LẠNG SƠN**

Ngành: Quản lý đất đai

Mã số : 60 85 01 03

LUẬN VĂN THẠC SỸ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Chí Hiểu

Thái Nguyên - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2016

Tác giả

Đinh Tiên Mạnh

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài ngoài sự nỗ lực của bản thân, tôi đã nhận được sự hướng dẫn nhiệt tình, các thầy cô giáo và sự giúp đỡ nhiệt tình, những ý kiến đóng góp quý báu của nhiều cá nhân và tập thể để hoàn thành bản luận văn này.

Nhân dịp này tôi xin chân thành cảm ơn thầy giáo hướng dẫn TS. Nguyễn Chí Hiếu - giảng viên trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã định hướng, đồng thời cũng là người tận tình chỉ bảo, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình hoàn thành luận văn tốt nghiệp. Tôi xin gửi tới các thầy, cô lòng biết ơn sâu sắc nhất.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự góp ý chân thành của các thầy, cô giáo Khoa Quản lý tài nguyên, phòng Đào tạo - Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi thực hiện đề tài.

Tôi trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ nhiệt tình của UBND huyện Chi Lăng, tỉnh Lạng Sơn đã tạo điều kiện cho tôi thu thập số liệu, những thông tin cần thiết để thực hiện luận văn này.

Tôi tỏ lòng biết ơn đến người thân, gia đình và bè bạn đã tạo điều kiện về tài chính, cơ hội để tôi công tác và học tập, đã động viên tôi rất nhiều trong suốt quá trình học tập và hoàn thành luận văn.

Một lần nữa tôi xin trân trọng cảm ơn !

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2016

Tác giả

Đình Tiến Mạnh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
2.1.Mục tiêu chung.....	2
2.2.Mục tiêu cụ thể.....	3
4. Ý nghĩa của đề tài.....	3
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Vấn đề sử dụng đất nông nghiệp.....	4
1.1.1. Khái quát về đất nông nghiệp	4
1.1.2. Nguyên tắc sử dụng đất nông nghiệp	5
1.1.3. Quan điểm sử dụng đất nông nghiệp bền vững.....	6
1.2. Vấn đề hiệu quả sử dụng đất và đánh giá hiệu quả sử dụng đất	8
1.2.1. Khái quát về hiệu quả sử dụng đất	8
1.2.2. Đánh giá hiệu quả sử dụng đất	9
1.3. Phương pháp đánh giá hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp	12
1.3.1. Đặc điểm sử dụng đất nông nghiệp	12
1.3.2. Các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp	13
1.3.3. Tiêu chuẩn đánh giá hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp	16
1.3.4. Các chỉ tiêu đánh giá hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp.....	17
1.4. Tình hình nghiên cứu nâng cao hiệu quả sử dụng đất sản xuất nông nghiệp trên thế giới và Việt Nam	21
1.4.1. Những nghiên cứu trên thế giới	21

1.4.2. Tình hình nghiên cứu nâng cao hiệu quả sử dụng đất trong nước	25
1.5. Đánh giá chung hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp	28
Chương 2: NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	30
2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	30
2.2. Phạm vi nghiên cứu.....	30
2.3. Nội dung nghiên cứu	30
2.3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội có liên quan đến sử dụng đất sản xuất nông nghiệp ở huyện Chi Lăng	30
2.3.2. Hiện trạng sử dụng đất và biến động sử dụng đất nông nghiệp giai đoạn 2010 - 2015 trên địa bàn huyện.....	30
2.3.3. Đánh giá hiệu quả của các loại hình sử dụng đất.....	30
2.3.4. Đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả sử dụng đất sản xuất nông nghiệp của huyện.....	31
2.4. Phương pháp nghiên cứu.....	31
2.4.1. Phương pháp chọn điểm nghiên cứu	31
2.4.2. Phương pháp điều tra thu thập tài liệu, số liệu.....	31
2.4.3. Phương pháp tổng hợp và phân tích số liệu, tài liệu	31
2.4.4. Phương pháp đánh giá hiệu quả sử dụng đất	31
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	33
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội có liên quan đến sử dụng đất sản xuất nông nghiệp ở huyện Chi Lăng	33
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	33
3.1.1.1. Vị trí địa lý	33
3.1.1.2. Địa hình	33
3.1.1.3. Khí hậu	34
3.1.1.4. Thổ nhưỡng	34
3.1.1.5. Thủy văn.....	34
3.1.1.6. Các nguồn tài nguyên khác	34
3.1.2. Điều kiện xã hội	35
3.1.2.1. Dân số, lao động, việc làm và thu nhập	35

3.1.2.2. Thực trạng phát triển các lĩnh vực xã hội	35
3.1.3. Thực trạng phát triển kinh tế	36
3.1.3.1. Tăng trưởng và chuyển dịch cơ cấu kinh tế	36
3.1.3.2. Thực trạng phát triển các ngành kinh tế.....	37
3.1.4. Đánh giá chung về điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội của huyện	43
3.1.4.1. Những thuận lợi	43
3.1.4.2. Những khó khăn và thách thức	44
3.2. Hiện trạng sử dụng đất và biến động sử dụng đất nông nghiệp giai đoạn 2011-2015 trên địa bàn huyện	44
3.2.1. Hiện trạng sử dụng đất	44
3.2.2. Biến động sử dụng đất nông nghiệp của huyện	45
3.3. Đánh giá hiệu quả của các loại hình sử dụng đất.....	47
3.3.1. Hiện trạng các loại hình sử dụng đất.....	47
3.3.2. Đánh giá hiệu quả của các loại hình sử dụng đất.....	57
3.3.2.1. Hiệu quả kinh tế	57
3.3.2.2. Hiệu quả xã hội	67
3.3.2.3. Hiệu quả môi trường	70
3.4. Đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả sử dụng đất sản xuất nông nghiệp của huyện.....	74
3.4.1. Đề xuất một số loại hình sử dụng đất có triển vọng	74
3.4.2. Các biện pháp nâng cao hiệu quả sử dụng đất	76
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	78
1. Kết luận	78
2. Kiến nghị	79
TÀI LIỆU THAM KHẢO	80
I. Tài liệu tiếng Việt	80
III. Tài liệu từ internet.....	82
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
CLĐ	: Công lao động
CN	: Công nghiệp
CN - XD	: Công nghiệp - Xây dựng
CPSX	: Chi phí sản xuất
CVĐ	: Cây vụ đông
GTSX	: Giá trị sản xuất
HQĐV	: Hiệu quả đồng vốn
LUT	: Loại hình sử dụng đất
NN	: Nông nghiệp
PC	: Phân chuồng
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
TNHH	: Thu nhập hỗn hợp
TS	: Thủy sản
TT	: Thị trường
UBND	: Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Thực trạng phát triển dân số huyện Chi Lăng giai đoạn 2011-2015	35
Bảng 3.2: Một số chỉ tiêu kinh tế của huyện trong 03 năm gần đây.....	37
Bảng 3.3: Giá trị sản xuất các ngành nông, lâm nghiệp và thủy sản	38
Bảng 3.4: Sản phẩm chủ yếu ngành trồng trọt huyện Chi Lăng	39
Bảng 3.5: Thực trạng phát triển đàn gia súc, gia cầm.....	41
Bảng 3.6: Thực trạng nuôi trồng thủy sản của huyện	41
Bảng 3.7: Hiện trạng sử dụng đất của huyện năm 2015	45
Bảng 3.8: Biến động sử dụng đất nông nghiệp giai đoạn 2010-2015.....	47
Bảng 3.9: Các loại hình sử dụng đất sản xuất nông nghiệp huyện Chi Lăng	48
Bảng 3.10: Phân cấp các chỉ tiêu đánh giá hiệu quả kinh tế.....	57
Bảng 3.11: Hiệu quả kinh tế của các loại hình sử dụng đất tính cho 1 ha	58
Bảng 3.12: Tổng hợp kết quả đánh giá hiệu quả kinh tế của các LUT.....	66
Bảng 3.13: Kết quả đánh giá hiệu quả xã hội của các LUT cho 1 ha	68
Bảng 3.14: So sánh mức đầu tư phân bón thực tế của một số cây trồng	71
Bảng 3.15: Tình hình sử dụng thuốc bảo vệ thực vật một số cây trồng	72

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1: LUT 2 lúa tại xã Vân An.....	50
Hình 3.2: Ruộng trồng khoai tây ở xã Chiến Thắng.....	51
Hình 3.3: Ruộng su hào ở xã Hòa Bình.....	52
Hình 3.4: Ruộng trồng cải bắp ở xã Quang Lang.....	53
Hình 3.5: Na Chi Lăng.....	54
Hình 3.6: Hồng Nhân hậu.....	55
Hình 3.7: Ruộng trồng thuốc lá ở xã Thượng Cường.....	56
Hình 3.8: Một vùng trồng hời ở xã Thượng Cường.....	56
Hình 3.9: Phơi hời.....	56